

Niczym mucha w sieci pająka... Czyli Twoje dziecko w Internecie.

Internet jest nieograniczonym źródłem wiedzy, rozrywki oraz informacji. Jednak każdy medal ma dwie strony. W sieci czyhać mogą na nas pułapki i przykre niespodzianki. Szczególną uwagę powinniśmy zwrócić na najmłodszych użytkowników. Na jakie niebezpieczeństwa są narażeni i jak przed nimi chronić? Co może w tym pomóc?

W tym artykule postaramy się opisać najważniejsze zagrożenia jakie napotykają dzieci korzystające na co dzień z sieci Internet. Cyberprzemoc, kontakty z obcymi, pornografia, problem pedofilii w Internecie. Pomożemy też wybrać najbardziej odpowiadający pańskim potrzebom program filtrujący oraz udzielimy kilku pomocnych wskazówek. Wiele mówi się o zabezpieczeniach sprzętu, oprogramowania i danych. Ale czy mamy świadomość jak zabezpieczyć młodzież przed niepowołanymi i niewłaściwymi treściami?

Czy wiesz że...?

Co trzeci rodzic nie potrafi wskazać choć jednego zagrożenia płynącego z Internetu dla dzieci?

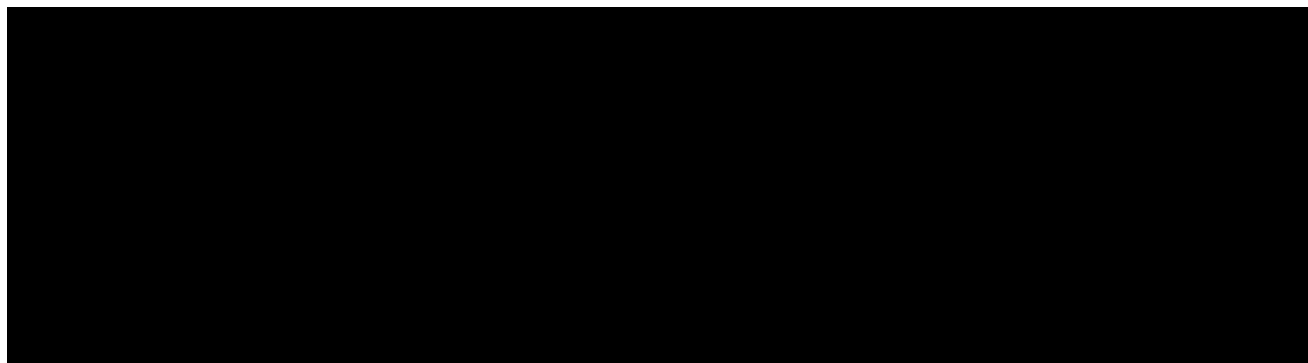
Życzymy miłej lektury.

Cyberprzemoc

Jak sama nazwa wskazuje jest to przemoc doświadczana poprzez sieć Internet. Przyjmuje ona wiele form. Twoje dziecko może spotkać się m.in. z:

- Szantażowaniem, zastraszaniem
- Podszywaniem się pod innych
- Publikowaniem zdjęć wbrew woli

Wykres 1. Cyberprzemoc której doświadczają dzieci

Poniżej przedstawiamy wyniki badań¹, w których ankietowani przyznają się do:

Cyberprzemoc zaliczana jest do szczególnej grupy zagrożeń. W sieci informacje rozchodzą się błyskawicznie, a usunięcie ich z każdą chwilą staje się coraz trudniejsze lub wręcz niemożliwe. Dodatkowo ofiara może nie być świadoma tego, co dzieje się wokół jej osoby. Atak jest wówczas jeszcze bardziej raniący i kompromitujący. Rodzice często nie zdają sobie sprawy z takich faktów, szczególnie kiedy nie mają zbyt dużej styczności z medium wymiany informacji, jakim jest Internet. Często ofiary po doświadczeniu cyberprzemocy stają się innymi ludźmi. Przestają uczestniczyć w życiu szkolnym, lub nawet opuszczają lekcje. Czasem nie wychodzą z domu, zamykają się w sobie. Nieraz dochodzi do samobójstw.

¹ (Przemoc równieźnicza a media elektroniczne., Gemius S.A., FDN, luty 2007, badani: dzieci 12-17 lat, N=891)

Pedofilia i pornografia

Innym zagrożeniem Internetu na które trafia największa grupa dzieci jest pedofilia i pornografia. Dzieci są często nieświadomie wykorzystywane seksualnie.

Do zagrożeń takich należy:

- prezentowanie materiałów pornograficznych,
- pornografia dziecięca,
- uwodzenie dzieci za pośrednictwem Internetu (działalność pedofilów),
- wirtualny seks.

Co roku, kilka tysięcy dzieci pada ofiarami pornografii dziecięcej. Są one jej odbiorcami lub stają się obiektem filmów i zdjęć pornograficznych.

Jednak coraz częściej to one same stają się dostawcami takich materiałów pod wpływem manipulacji lub namowy ze strony osób poznanych w Sieci.

Czy wiesz że...?

71% ankietowanych dzieci przyznaje, że trafiło w sieci na materiały pornograficzne.

Najczęściej spotykanym błędem ze strony młodzieży jest zamieszczanie nieodpowiednich, zdjęć w takich portalach społecznościowych jak nasza-klasa.pl, fotka.pl itp. Często komentarze i uwagi innych użytkowników zachęcają do zamieszczania coraz odważniejszych zdjęć lub w wypadku krytyki powodują powstawanie kompleksów oraz poważniejszych urazów w psychice młodego człowieka.

Również uwodzenie dzieci za pośrednictwem Internetu staje się coraz częściej rejestrowanym zjawiskiem. Pedofile zamieniają podwórka na czaty, serwisy społecznościowe i komunikatory. Dzięki zachowaniu względnej anonimowości tych ludzi, naiwności dzieci oraz braku świadomości zagrożenia coraz częściej młodszy użytkownicy stają się ofiarami.

Z kolei wirtualny seks, zwany też cyberseksem, powstał wraz z rozwojem komunikatorów oraz serwisów internetowych pozwalających na komunikacje w czasie rzeczywistym. Proces angażowania dziecka wygląda podobnie jak w przypadku uwodzenia, jednak nie prowadzi on do spotkania, a jedynie zaspokojenia seksualnego osoby będącej zagrożeniem dla dziecka, poprzez wymianę zdań. Tego typu rozmowy mogą powodować u dzieci późniejsze problemy w zdrowym rozwoju psychicznym poprzez zawarte w nich stwierdzenia, uwagi, komentarze na tematy o których dzieci nie powinny rozmawiać z obcymi.

Czy wiesz że...?

Art. 202

§ 4. Kto utrwała, sprowadza, przechowuje lub posiada treści pornograficzne z udziałem małoletniego poniżej lat 15, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Kontakty on-line z obcymi

Kontakty z różnymi osobami poprzez Internet wraz z wzrostem popularności komunikatorów i czatów stają się coraz bardziej rozległym problemem. Wachlarz zagrożeń płynących z rozmów z obcymi jest szeroki.

- Młodzi użytkownicy mogą kontaktować się z osobami z ugrupowań faszystowskich, czy różnych sekt.
- Coraz częściej spotyka się też osoby które nakłaniają innych poprzez rozmowę do popełnienia samobójstwa.
- Zawieranie kontaktów z osobami, które mogą mieć negatywny wpływ na zachowanie dziecka i jego dalszy rozwój.

Czy wiesz że...?

68% dzieci zawierających znajomości poprzez sieć otrzymało propozycję spotkania z czego 44,6% dzieci wzięło w nim udział.

Nie zawsze rozmowy z obcymi są złe. Młodzi internauci w sieci mogą spotkać ludzi o podobnych pasjach, zainteresowaniach. Jednak pamiętajmy, by dzieci nigdy nie chodziły na spotkania z obcymi

„Niczym mucha w sieci pająka... Czyli Twoje dziecko w Internecie.” Gimnazjum nr 2 w Łachowicach

same.

Według ustaleń osoby zawierające kontakty w sieci, podają obcym²:

Wykres 2. Dane podawane obcym przez dzieci

Kontakty z niebezpiecznymi treściami

Niebezpieczne treści to materiały które mogą mieć szkodliwy wpływ na rozwój i psychikę młodego człowieka. Wiele z nich, takich jak pornografia dziecięca, rasizm, ksenofobia jest nielegalna, jednak lwią część tych treści zawierają materiały legalne, zgodne z obowiązującym prawem. Treści zagrażające dzieciom to m.in.³:

- Reklamujące przemoc, pornografię,
- Propagujących rasizm, ksenofobie,
- Nawołujących do popełnienia przestępstwa, samobójstw,
- Zachęcające do prostytucji, używania narkotyków czy hazardu,
- Zawierające elementy psychomanipulacji.

Czy wiesz że...?

Niebezpieczne treści można zgłaszać na stronie www.dyzurnet.pl lub pod numerem telefonu 0 801 615 005?

W sytuacji gdy dziecko natrafi na takie treści należy porozmawiać, nie karać go natychmiastowo gdyż może to zniechęcić dziecko do rozmowy na takie tematy w przyszłości oraz zatajanie istotnych faktów i niebezpieczeństw jakich może doświadczyć. Pamiętajmy, iż dziecko mogło znaleźć nieodpowiednie zasoby przypadkiem, przeglądając efekty wyszukiwarek, które nie są kontrolowane przez ludzi.

Czy wiesz że...?

Istnieją wyszukiwarki, dedykowane właśnie do najmłodszych użytkowników Internetu, w których treść jest nadzorowana przez specjalnie powołane do tego osoby? Zajrzyj na <http://www.lupiko.pl>

Wykres 3. Procent dzieci trafiających na gorszące treści

4

² (Dziecko w Sieci. Gemius S.A., FDN, styczeń 2006, badani: dzieci 12-17 lat - N=1779)

³ Materiały poniżej pochodzą ze strony : dzieckowsieci.pl

⁴ Dane prezentowane na wykresie pochodzą z : „Kontakty dzieci z niebezpiecznymi treściami w Internecie. Gemius S.A., FDN, wrzesień 2006, badani: dzieci 12-17 lat, N=2559

Sposoby zapobiegania zagrożeniom

Poniżej przedstawiamy państwu krótkie opisy kilku najbardziej znanych programów służących do kontrolowania przeglądanych przez dzieci zasobów Internetu. Programy te są często stosowane w szkolnych pracowniach komputerowych, jako zabezpieczenia przed niepowołanymi treściami. Opinie nauczycieli są pozytywne na temat każdego z niżej wymienionych programów.

Informacje na temat programów zawarte poniżej pochodzą z raportu „Jak skutecznie filtrować zawartość Internetu” przygotowanego przez pracowników projektu Saferinternet.pl: Izabelę Jończyk, Martynę Różycką, Karola Kurowskiego, Adama Węglowskiego, we współpracy z działającym w ramach NASK zespołem CERT Polska:

Opiekun dziecka w Internecie – „... Aplikacja pozwala na blokowanie stron zawierających wiele rodzajów treści, które mogą mieć szkodliwy wpływ na rozwój dziecka: pornografia, przemocy, promocji narkotyków i sekt. Umożliwia także blokowanie czatów i komunikatorów oraz pobierania plików z Internetu [...] Daje możliwość wprowadzenia limitów czasowych na korzystanie z Internetu. Administrator może także edytować listę stron zabronionych lub dozwolonych dla użytkownika konkretnego profilu.”

Benjamin – „... Administrator ma możliwość wprowadzania zmian w ustawieniach, korzystając z szeregu opcjonalnych funkcji: blokowanie stron o tematyce erotycznej, zaawansowane blokowanie stron erotycznych, blokowanie komunikatorów, blokowanie pobierania plików wykonywalnych (EXE), blokowanie pobierania dokumentów, blokowanie list dyskusyjnych (protokół do obsługi usenetu NNTP), blokowanie dostępu do poczty elektronicznej (protokoły POP3 i SMTP), ograniczanie reklam.”

Cenzor - „Cenzor – „Program filtrujący zasoby Internetu” – posiada przejrzysty, prosty panel administracyjny z sześcioma zakładkami ustawień: Blokowane kategorie, Konfiguracja, Blokady użytkownika, Odwiedzane strony, Ograniczenia czasowe, Eksport konfiguracji.”

Więcej informacji o programach znajdziecie państwo na stronach: www.opiekun.com ; www.beniamin.pl ; www.cenzor.pl

Pamiętajmy jednak, że najważniejszą ochroną dziecka zawsze powinni pozostać czujni rodzice.

Na koniec przedstawiamy kilka prostych wskazówek, które mogą ułatwić państwu naukę dziecka dotyczącą bezpiecznego surfowania po sieci.

- Przedstaw dziecku czym jest netykieta i naucz je z niej korzystać (netykieta.prv.pl)
- Rozmawiaj z dzieckiem na temat zagrożeń i sytuacji których może doświadczyć w sieci. Pokaż mu, że może Ci zaufać i w razie problemu będzie miało w rodzicach oparcie.
- Wy tłumacz dziecku, że nie wszystkie informacje w sieci są wiarygodne, naucz je rozdzielenia dobrych informacji od tych niepożądanych lub wręcz szkodliwych dla jego prawidłowego rozwoju.
- Ustal z dzieckiem proste i przejrzyste zasady użytkowania Internetu (np. maksymalny czas spędzany w sieci, lista dozwolonych odwiedzanych stron WWW). Pamiętaj też aby rzetelnie je egzekwować.
- Staraj się zrozumieć postępowanie swojego dziecka. Nie na wszystkie „złe” strony musi ono trafiać z własnej woli, a znajomości zawierane przez Internet nie zawsze są niebezpieczne.

Artykuł ten miał na celu uświadomienie rodzicom oraz ich opiekunom zagrożeń płynących z Internetu. Prosimy jednak by nie popadać w skrajność i pamiętać także o dobrych stronach sieci.

Spis treści

<u>Cyberprzemoc</u>	<u>1</u>
<u>Pedofilia i pornografia</u>	<u>2</u>
<u>Kontakty on-line z obcymi</u>	<u>2</u>
<u>Kontakty z niebezpiecznymi treściami</u>	<u>3</u>
<u>Sposoby zapobiegania zagrożeniom</u>	<u>4</u>
<u>Bibliografia.....</u>	<u>5</u>
<u>Przydatne linki:</u>	<u>5</u>

Bibliografia

- Raport „Jak skutecznie filtrować zawartość Internetu” Izabela Jończyk, Martyna Różycka, Karol Kurowski, Adam Węglowski, we współpracy z działającym w ramach NASK zespołem CERT Polska,
- Raport „Bezpieczeństwo dzieci korzystających z Internetu” Fundacja Dzieci Niczyje,
- „Charakterystyka zagrożeń dla dzieci w Internecie” Łukasz Wojtasik, Fundacja Dzieci Niczyje
- „Cyberprzemoc – charakterystyka zjawiska, skala problemu, działania profilaktyczne” Łukasz Wojtasik, Fundacja Dzieci Niczyje

Przydatne linki:

<http://www.dzieckowsieci.pl/>

<http://www.sieciaki.pl/>

<https://elearning.dzieckowsieci.pl/>

<http://www.dyzurnet.pl/>

<http://fdn.pl/>

Autorzy artykułu:

Lider: Katarzyna Adamek , login: kasiaa, e-mail: klera_a@o2.pl

Maciej Łoboda, login: sorek

Opiekun: Mgr Maciej Kwaśny

Gimnazjum nr 2 w Lachowicach

Lachowice 232b

34-232 Lachowice

e-mail szkoły: Gim_lachowice@wp.pl